

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI **BARTOLOMEJ**

ROČNÍK XXVI.

ČÍSLO 5

MÁJ 2018

Svätý Jozef - robotník

Neboj sa zaspáť - Hodová nedeľa - Vďačnosť za život - Sviatok skautov
Jozefove cnosti - Otcovia na kolenách - Boh je otec - Reportáž z Lúrd

Pobožnosť k Božiemu milosrdenstvu, 8. apríla 2018, farský Kostol sv. Bartolomeja

„Neboj sa zaspáť...“

Lebo to bolo azda to najlepšie, čo sa Jozefovi - robotnému snúbencovi - mohlo stať. Bol to deň, v ktorom sa toho v jeho živote veľa zmenilo.

Bol nadšený, šťastný a práca mu šla od ruky. Práca, ktorú robil poháňaný láskou. Láskou k svojej milovanej snúbenici Márii. Mala sa vrátiť od svojej príbuznej Alžbety, ktorú bola navštíviť. Možno už dokončieval posledné úpravy na spoločnom dome a ani nečakané tesárske zákazky mu neboli na príťaž. Naopak, aspoň čosi zarobí v týchto zlých časoch. Jeho srdce bolo naplnené očakávaním milovanej.

No netrvalo dlho a z veľkej radosti bol veľký nepokoj. Oklamáný, podvedený, zradený - tak sa asi cítil, keď zrazu stál pred nepochopiteľnou skutočnosťou rodiacou sa v lone jeho milovanej. Unavený sa strácal v spleti myšlienok posledných

udalostí. A i keď ho volajú spravodlivým, zrazu ten pojem je tak vzdialený.

Zaspal a mal zvláštny sen. Boží posol hovoril o Márii a dieťaťi, že to bude Syn Boží. Potom vstal a odovzdal sa tomuto plánu. Mal strach, strach z neznámeho, ale mal aj čosi iné, znova lásku v srdci. V jednej chvíli srdcu človeka radosť lásky vládne a hneď na to sa tmavý mrak pochybností, strachu a úzkosti vznesie. Kto to nezažil, tak určite zažije - vyčerpanie, únavu, nepochopenie... No nebojme sa zaspáť. Nechať aspoň chvíľu všetko tak. Lebo keď skúsime Bohu dôverovať, uvidíme, že i keď my spíme, tak on bdie a má riešenie.

Marián Husár, kaplán

Jozef zaspal prácou znavený

Snúbenec v láske stratený

Či má dom dokončiť

A či snúbenicu prepustiť

Nikoho ten otáznik neminie

Jeden sám má riešenie

Má ho pre teba tiež

Zavrieť oči aj ty smieš

Nie štvavým tempom sveta sa hnať

Ale starostlivosť Božiu poznať

Novéna vyvrcholila pobožnosťou k Božiemu milosrdenstvu

Aj tento rok sa veriaci z našej farnosti zapojili do modlitieb novény Božieho milosrdenstva. Modliť sa ju začali na Veľký piatok a pokračovali v tom nasledujúcich deväť dní. Novéna vyvrcholila v nedeľu 8. apríla pobožnosťou, ktorú viedol pán kaplán Marián Husár.

Pán kaplán vyložil Sviatosť oltáru a meditáciou viedol v kostole prítomných ľudí k rozjímaniu nad myšlienkami svätej sestry Faustíny. Jednotlivé desiatky korunky Božieho milosrdenstva sa striedavo modlili členovia ružencového bratstva s mladými z farnosti. Nasledovali litánie a zasvätenie sa Božiemu milosrdenstvu. Hudobne pobožnosť sprevádzal organista Marián Kvet a spevokol mladých.

Nedeľa Božieho milosrdenstva má byť nielen dňom osobitnej úcty k Bohu zjavujúcim sa prostredníctvom tohto tajomstva, ale tiež dňom milosti pre všetkých ľudí, zvlášť hriešnikov. Veríme, že tomu tak bolo i v našej farnosti.

Text: Edita Pogorielová

Foto: Štefan Kollár

Obyvatelia Necpál slávili hodovú nedeľu v krojoch

Štvrtá veľkonočná nedeľa - nedeľa Dobrého pastiera - pripadla tentoraz na 22. apríla. V Necpaloch pri kaplnke bola v tento deň slúžená tradičná hodová sv. omša. Necpalania sa počas nej (i celého zvyšného dňa) pripojili k celoslovenskej iniciatíve Zaplňme ulice folklórom. Ktorí z nich mali možnosť, obliekli sa do krojov.

V kroji prievidskej meštiansky sa slávenia hodovej sv. omša zúčastnila i primátorka mesta Prievidza Katarína Macháčková. Pán dekan Vladimír Slovák, ktorý sv. omšu slúžil, bol iniciatíve Zaplňme ulice folklórom tiež priaznivo naklonený. Tým, ktorí sa do nej zapojili, v závere sv. omše poďakoval.

V rámci homílie sa však pán dekan prioritne venoval téme Dobrého pastiera - dobrého na jednotku a nie iba na trojku. V Necpaloch zhromaždeným veriacim pripomenul slová pápeža Františka hovoriace o tom, že dobrý pastier má páchnuť po ovciach. „A to je úloha každého jedného z nás, nie len kňazov,“ zdôraznil. „Každý z nás na mieste, kde je, nemá realizovať na druhých svoje predstavy a ciele, ale ponúknuť im samého seba v službe lásky.“ Poobede pokračovali necpalské hody tanečnou zábavou na parkovisku pred Mäsiarstvom u Borku, kde do tanca hrala hudobná skupina Necpalanka.

Text: Petra Humajová
Foto: Martina Humajová

Vďačnosť za život je cestou ku šťastiu

V pondelok 9. apríla 2018 mohli žiaci, študenti i učitelia v piaristickej škole zažiť atmosféru radosti, pretože sme spolu oslavovali. Kampaň *Biela stužka za život*, alebo inak povedané Deň počatého dieťaťa, je akcia, ktorá vznikla na podporu života. Každoročne ju organizuje občianske združenie *Fórum života*. Jej cieľom je podporiť v ľuďoch vďačnosť za každý jeden ľudský život od jeho počatia, t.j. od momentu, ktorý je väčšine z nás neznámy.

Naša oslava sa začala už o ôsmej hodine ráno slávnostnou svätou omšou, ktorá bola obetovaná na tento úmysel. Slávnosť bola spojená so sviatkom Zvestovania Pána, v ktorom si kresťania na celom svete pripomínajú počatie Pána Ježiša v lone jeho Matky, Panny Márie. Svätú omšu celebroval páter Janko Hríb SchP a okrem iného na nej pripomenul, že „ako ľudia máme spoločné predovšetkým to, že sme ľudia, že sme všetci prišli na svet v ľudskom tele“.

Atmosféra radosti pokračovala na chodbe vestibulu školy, kam si žiaci v spolupráci s triednymi učiteľkami priniesli napečené muffiny. Pretože aká by to bola oslava bez nejakej tej sladkosti? Muffiny mali každému z nás pripomenúť radosť zo svojho vlastného života, ktorý by mal byť sladký a chutný ako koláč. Tvorivosti sa naozaj medze nekládli a mnohé triedy vytvorili hotové umelecké diela.

Na chodbe sa popri muffinách rozdávali aj

biele stužky ako symbol podpory počatého života. Žiaci mali rovnako možnosť prísť do školy oblečení v bielom tričku alebo košeli či blúzke. V tomto smere vyhrali predovšetkým žiaci prvého stupňa, ktorí v bielom oblečení pripomínali malých anjelikov.

Popri bielych stužkách sa chodba vestibulu rozjasnila aj farebnými balónikmi s logom akcie: *ĎAKUJEM, ŽE SOM*, ktoré boli darčekom od *Fóra života* najmä pre žiakov prvého stupňa.

Jednou z možností zapojiť sa do oslavy *Dňa počatého dieťaťa* bola aj tvorba originálnej nástenky k danej téme. Žiaci a študenti ju, žiaľ, veľmi nevyužili, takže víťazom v tejto ohlásenej súťaži sa napokon stala jediná zapojená trieda - 8.B, k čomu jej zo srdca blahoželáme. Veríme, že ich tvorivosť povzbudí v budúcnosti aj ostatné triedy k podpore kampane aj takouto formou.

Text a foto: Elena Blašková

Skauti oslávili sviatok svojho patróna i na svätej omši

Patrónom skautov je svätý Juraj, ktorého spomienka sa slávi 24. apríla. Aj tento rok si skauti pri tejto príležitosti pripomenuli svojho patróna v prírode i na svätej omši.

V sobotu 22. apríla 2018 sa skauti stretli v prírode nad Bojniciami na slávnostnom táborovom ohni. Zapálili ho podľa tradície faklôu zo štyroch svetových strán a pripomenuli si štyri dôležité čnosti - pravdu, krásu, lásku a silu. Na táboráku skauti potom slávnostne odovzdali nášivku

o absolvovaní radcovského kurzu šiestim skautkám, ktoré ukončili tento stupeň skautského vzdelávania. Nasledovalo príjemné popoludnie plné skautských súťaží, ktoré starší pripravili pre mladších.

Skauti sa stretli aj v utorok 24. apríla 2018 na večernej svätej omši v piaristickom kostole. Zapojili sa do liturgie spevom i čítaním. V homílii sa im prihovril celebrant Marek Kotras SchP, ktorý pripomenul, že o živote svätého Juraja máme pomerne málo informácií, no napriek tomu je tento svätec nielen patrónom skautov, ale aj vojakov, roľníkov a viacerých krajín. Skautov a skautky svojimi slovami povzbudil. Ocenil tiež, že s hrdosťou na sviatok sv. Juraja nosia celý deň skautskú šatku, čím sa verejne hlásia k skautským ideálom.

Text: Alojz Vlčko

Foto: Martina Suváková

Prvý na celoslovenskom kole biologickej olympiády

V mesiaci apríl nás veľmi potešil výsledok Martina Franeka, študenta osemročného gymnázia na PSŠ FH v Prievidzi, ktorý sa v projektovej časti Biologickej olympiády v kategórii B umiestnil na prvom mieste.

Porota v Bratislave zložená z odborníkov z univerzít vyhodnotila jeho prácu s názvom „Rudné minerály v rozsypoch potočkov Malej Magury“ ako najlepšiu v danej kategórii s bodovým ziskom 30 bodov z 30. Odmenou za jeho fyzicky náročnú prácu v teréne, dôkladnú laboratórnu analýzu vzoriek, ako aj za metodologicky dôsledné vyhodnotenie a analýzu výsledkov v odbornej spolupráci s profesorom Marekom Šimurkom, bola i Cena dekana Prírodovedeckej fakulty UK v Bratislave.

-eb-

Pokušenia pastoračných pracovníkov I.

Evangelii gaudium, 6. část

Druhá časť druhej kapitoly apoštolskej exhortácie si všima spôsobmi, akými sú pokúšaní ľudia pracujúci v pastoračii. Vedieť o nich znamená ľahšie im predchádzať a zároveň vytvoriť „*vhodné priestory na motivovanie a uzdravovanie ľudí*“, ktorí sú nimi zasiahnutí, či už ide o zasvätené osoby, alebo laikov. Svätý Otec odpovedá na každé pokušenie výzvou vzopriet sa mu.

Nedajme si ukradnúť misijné nadšenie
Misijný zápal možno stratiť viacerými spôsobmi, napr. prehnanou starostlivosťou o vlastnú nedotknuteľnosť a pohodlie, „akoby evanjelizácia bola nebezpečným jedom, a nie radostnou odpoveďou na Božiu lásku, ktorá nás povoláva...“. Tiež duchovným životom zameneným za náboženské prejavy, ktoré neumožnia skutočné stretnutie s druhými.

Často sa objavuje aj komplex menejcenosti medzi veriacimi, keď chcú byť za každú cenu ako ostatní a túžia po duchovných daroch iných ľudí, obchádzajúc svoju vlastnú cestu. Misijné nadšenie brzdí aj naviazanosť na ekonomické istoty, moc a slávu, keď si zameníme evanjelizáciu za dobrý biznis alebo obdiv u ľudí.

Nedajme si ukradnúť radosť z hlásania evanjelia

Niektorí ľudia by mohli pomáhať pri istej apoštolskej a evanjelizačnej úlohe, ale majú snahu utiecť od akejkoľvek povinnosti, pretože by im mohla ubrať z voľného času. Svätý Otec vysvetľuje, že „*problémom nie je vždy nadbytok činnosti, ale skôr činnosť žitá nesprávne, bez pravdivých motivácií, bez duchovnosti, ktorá aktivitu preniká a robí ju želanou*“. Často sa púšťame do rôznych neuskutočni-

telných projektov namiesto toho, aby sme žili ochotne to, čo môžeme robiť pokojne. Alebo naopak, nerobíme nič, lebo čakáme, že nám veci hotové padnú z neba.

Pápež František hovorí aj o nebezpečenstve sa na určité projekty alebo sny o úspechu, ktoré sme si vytvorili iba pre uspokojenie vlastnej marnivosti. Do pastoračného útľahu môžu upadnúť ľudia aj vtedy, keď stratia kontakt s druhými „v odosobnenej pastoračii, v ktorej venujú väčšiu pozornosť organizácii než samotným osobám“.

Za najnebezpečnejšiu formu evanjelizačného úpadku Svätý Otec slovami Benedikta XVI. vyhlasuje „sivý pragmatizmus každodenného života Cirkvi, v ktorom všetko zdánlivo normálne napreduje, ale viera sa v skutočnosti opotrebuje a degeneruje na malomyselnosť“ a kresťania sa postupne pomaly „premieňajú na múmie z múzea“.

Ludia v pastorácii sklamaní realitou, Cirkvou, sebou samými žijú v neustálom pokušení prepadnúť melancholickému smútku a beznádeji, ktorá sa zmocňuje ľudského srdca ako „*najúčinnejší elixír démona*“. Kresťan je pozvaný vyžarovať svetlo a sprostredkovať život, nie produkovať temnotu a vnútornú únavu.

Text a foto: Elena Blašková

Rozhovor s bývalým prievidzkým kaplánom Michalom Lajchom

Jozefove vlastnosti sú cnosťou každého muža

Prievidžania si ho pravdepodobne pamätajú ako „kaplána na bicykli“ s moderným účesom. V roku 2014 odišiel z našej farnosti do mesta Žarnovica a dnes pôsobí v malebnej podhorskej dedinke v blízkosti Vtáčnika, kde sa za vonkajšou idylkou skrýva často množstvo tvrdej chlapskej práce, fyzickej i duchovnej. Dnes na slovíčko s Michalom Lajchom (34), správcom farnosti Kľak (okres Žarnovica).

▪ Michal, ako si znášal prechod z veľkej Prievidze do menšieho mesta a potom na dedinu, kde si sa z kaplána stal správcom farnosti?

Z každého jedného pôsobiska sa mi odchádzalo veľmi ťažko - či to bola Detva, či Partizánske, či Prievidza. Všetko to boli bolestivé preklady, akési „prekvapko“. Odchod z Prievidze bol obzvlášť náročný kvôli práve rozbehnutým kurzom predmanželskej prípravy. Len-len sa vytvoril tím a musel som odísť. Ale Boh je dobrý režisér, postaral sa vynikajúco. Druhý moment boli birmovanci, z ktorých vznikla fajn partia, videl som tam potenciál, plánovali sme prázdninovú chatu, a zrazu preklad. Uzavrime to biblicky: „*Zabúdam na to, čo je za mnou, uháňam za tým, čo je predomnou.*“ (Flp 3, 13) Preklad z kaplánskeho v Žarnovici na faru v Kľaku bol dlhšie plánovaný a dohodnutý a bol som povýšený (o 400 výškových metrov ☺).

▪ Vo farnosti máš na starosti okrem Kľaku aj ďalšie dve filiálky. V čom sa líši pastorácia ľudí na dedine od pastorácie v meste?

Farský kostol a fara je v Kľaku - najvzdia-

lenejšej, najmenej a najvyššie položenej dedine. Okrem toho spravujem ešte Hrabičov a Ostrý Grúň. V meste je oveľa väčšia anonymita ako na dedine, kde všetci všetko vedia, všetci všetko riešia, každý každého pozná, každý na každého niečo vie. V meste ľudia nemajú čas riešiť druhého, dosť majú svojich starostí, a keď nie, tak majú možnosti, ako zaujímavo čas stráviť. Premieta sa to aj do spôsobu pastorácie. Sídlikovému človeku žijúcemu v ulite anonymity dobre padne zázemie farského spoločenstva, priateľské vzťahy aspoň raz za týždeň okolo kostola a fary. V meste je pastorácia svojím spôsobom pohodlná, lebo ponúkate nejaké služby, aktivity a z takého základu, akým je mestská farnosť, isto niekto príde, takže sa to oplatí robiť. Na dedine je to často problém.

▪ Znamená to, že niekedy sa cítiš ako kňaz na dedine možno aj menej potrebný a „zamestnaný“ ako v meste?

V meste je výhodou koncentrovanosť okolo farského kostola, tu v doline je nekompaktnosť - tri samostatné komunity na relatívne veľkej rozlohe. Pastorácia na dedine je oveľa viac o individuálnych vzťahoch.

hoch a kontaktoch. Nedajú sa robiť žiadne projekty, programy ani úžasné akcie, ale o to viac je priestor pre exkluzívny kontakt v životnom priestore daného človeka. Čiže vôbec sa nenudím ani v Klákovskej doline. Množstvo akcií robia obce a mňa tam pozývajú. Na takýchto malinkých dedinkách musia obec a farnosť veľmi úzko spolupracovať - pokiaľ je to možné, tak sa o to aj snažíme.

▪ **Vieme o tebe, že sa venuješ špeciálne duchovnému vedeniu mužov v tvojej farnosti i mimo nej. V čom spočíva táto tvoja služba?**

Snažím sa, aby mal u mňa dvere otvorené každý. Chlap však nie je stavaný na nejaké zdieľanie pri konferenčnom stolíku či navštevovanie. Chlapovi sa prirodzenejšie zdieľa napr. v kabíne traktora. S chlapmi treba niečo robiť a popri tom možno dôjde aj na hlbšie témy. Oslovilo ma spoločenstvo PreRodiny, o.z. (www.prerodiny.sk), ktoré robí zmysluplné programy - verím, že z Božieho vnuknutia. Osobitne vynikajú chlapecké duchovné obnovy *Chlapeckí chlapi*, ktoré sa robia na jar a na jeseň pre 120 chlapov z celého Slovenska. Je to úplne iný pohľad na život. Tam som slúžil spovedaním, rozhovormi, sv. omšou, kázňou. Ale viac som dostal, ako dal. Viera sa šíri tým, že sa žije. Keď vnímate živú a žitú vieru, rastie a upevňuje sa aj tá vaša.

▪ **Pochádzaš z hlboko veriacej rodiny, kde bol otec, predpokladám, tvojím vzorom. Rola muža sa v súčasnosti trochu zmenila. Kto je „typický slovenský muž“ dnešnej doby z tvojho pohľadu?**

Dost' ťažko mi je na toto odpovedať, nakoľko nemám rád škatulkovanie. Nie som štatistický úrad ani prieskumná agentúra, ani som „nespovedal Slovensko“, preto neviem odpovedať, kto je typický slovenský muž. Môžem povedať, aký je typický muž Klákovskej doliny: Žije v povedomí, že viera a Boh nie je zlučiteľná s muž-

skosťou, s mladosťou, s modernosťou ani s inteligenciou. Myslí si, že úloha otca a manžela je zabezpečiť rodinu materiálne, viera je zvyk týkajúci sa nedelňého doobedia. V ničom inom sa veriaci nelíši od neveriaceho. Tak isto rozpráva, tak isto kradne, tak isto sa správa k manželke, tak isto nemá čas na deti, tak isto pracuje v nedeľu... Vďaka Bohu za každého, o kom táto charakteristika neplatí. Dal by Pán Boh, aby bolo skutočných chlapov čo najviac.

▪ **Ako vnímaš pôsobenie kresťanských mužov na Slovensku? Sú podľa teba dostatočne aktívni?**

Ako ktorí a ako kde. Kľúčia nové spoločenstvá, ktorým nie je lahostajná budúcnosť, spoločenské dianie, politická situácia, verejné dobro, ktorí využívajú demokraciu na angažovanosť a zamýšľajú sa nad svojím poslaním na tomto svete, nad zmysluplnosťou svojho bytia, nad tým, čo môžu robiť okrem toho, že donesú domov výplatu. Svetlým momentom je spomínané spoločenstvo PreRodiny, o.z. s množstvom kvalitných programov a aktivít. Avšak dobrých ponúk je už veľa. Podstatné je nejakú si vybrať a v zápase o zmysel svojej existencie byť aktívny. Nie je až také podstatné, či v tom spoločenstve, či v onakom.

▪ **V Prievidzi si rozbehol Kurz prípravy do manželstva, ktorý si časom získal veľmi dobrú povest' a ohlasy v kruhoch snúbencov a mladomanželov. Venuješ sa podobným aktivitám i naďalej?**

Mal som snahu v Žarnovici, ale kaplán takúto vec bez podpory farára nemá šancu ani len rozbehnúť. Môj šéf si myslel, že je to dobrá vec, ale bál sa, že mu to „ostane na krku“, keď ma preložia. Keď som sa stal správcom farnosti, nemalé úsilie som venoval kurzu domanolstva.sk v Ostrom Grúni, ktorého sa zúčastnili okrem párov z mojej farnosti aj páry z tých najvzdia-

lenejších kútov Slovenska, napr. z Trebišova. Jednoducho si to „vygúglili“ a vyhovoval im termín. To bol signál, že projekt domanzelstva.sk ma budúcnosť a má zmysel robiť ho aj v „zapadákov“. Ľudia dnes majú autá - žiadny problém prísť aj na totálny vidiek. Chýba však podpora kolegov z okolia v rámci dekanátu. Žiaľ, dospel som k presvedčeniu, že v tomto priestore to nepôjde a hlavným heslom sa stalo: „Nenechať sa znechutiť!“

▪ **Existencia kurzov stojí teda na jednotnom postoji kňazov voči nim?**

V tomto kontexte by som chcel vyzdvihnúť pána dekana Slováka, ktorý ma maximálne podporil nielen pri rozbiehaní kurzov, ale

kurzy znamenite podporuje aj v súčasnosti. Darí sa im aj vďaka jeho prístupu. Aj ten najlepší tím s najlepším kaplánom by bol odpísaný bez podpory dekana. Treba si to vážiť, lebo to nie je samozrejmosť. Žiaľ, Prievidza je stále jediným miestom v našej diecéze, kde sa kurzy robia.

▪ **Manželstvo muža a ženy je základom zdravo fungujúcej rodiny. Sv. Jozef je patrónom mužov a rodín. Aký je tvoj osobný vzťah k tomuto svätcovi?**

Sv. Jozef je racionálny, muž činu, hovorí málo slovami, o to viac skutkami. Zodpovednosť, opora - to sú vlastnosti, ktoré mi pri ňom napadnú automaticky. Jozefove vlastnosti sú cnosťou každého muža. Myslím si, že sa mu často v umení, resp. „pseudoumení“ krivdí, keď sa zobrazuje na „svätých obrázkoch“ či gýčových sochách ako šedivý a plešatý „kvazidôchodca“.

Pre nás, chlapov, je charakteristické „nastavenie“. Z vlastného nastavenia sa nám vybočuje dosť ťažko. Boh často očakáva flexibilitu a pozýva nás k iným plánom, čo vyžaduje zanechať tie naše. Toto Jozef zvládol excelentne. Zanechal vlastné predstavy a bol otvorený pre Božie zmeny.

▪ **Čo by si chcel odkázať čitateľom časopisu Bartolomej, zvlášť mužom, na záver nášho rozhovoru?**

Otcom, aby trávili čo najviac času so svojimi deťmi (pravidelne a individuálne s každým dieťaťom), manželom aby trávili čo najviac času so svojimi manželkami, čím im budú oporou. A všetkým ostatným pripomínam, že Cirkev aj spoločnosť potrebuje chlapov, nie zženštilých mužov.

▪ **Ďakujem za rozhovor a prajem veľa síl a entuziazmu v tvojej kňazskej službe!**

Elena Blašková

Foto: archív Michala Lajchu

Jozefova zodpovednosť, spravodlivosť a láska

Majster sa pýta Joža: „Jožo, vidíš tú muchu na konci lešenia?“ Jožo sa zahľadí tým smerom, ako ukazuje majster, a nechápavo sa spýta: „Kde?“ A majster radostne zahlási: „Chlapi, končíme! Zlá viditeľnosť!“ Po dočítaní tohto vtipu sa možno zasmiejeme, ale isto poľahky pochopíme, že ideál práce podľa vzoru svätého Jozefa - robotníka neprezentuje. Akými zásadami sa teda riadil tento obľúbený svätec, ktorého sviatok si okrem 19. marca pripomínáme i 1. mája?

Prvomájový Sviatok práce sa vo svete oslavuje už od roku 1889 a so svätým Jozefom toho vo svojich počiatkoch nemá veľa spoločného. Začal sa sláviť ako spomienka na obe robotníckych štrajkov z roku 1886, keď robotníci v USA žiadali prostredníctvom masových demonštrácií uzákonenie osemhodinového pracovného času. Štrajky sa začali 1. mája a len v samotnom Chicagu, centre vtedajšieho diania, vyšlo do ulíc 40 000 ľudí. Po dvoch dňoch polícia protesty zastavila palbou do robotníkov, čo si vyžiadalo šesť mŕtvych a päťdesiat ranených. Následne sa v USA rozpútali štvance proti robotníckemu hnutiu a masové zatýkanie jeho prívržencov.

V štáte i v Cirkvi

V Česko-Slovensku sa 1. máj ako štátny sviatok začal oslavovať hneď po vzniku republiky v roku 1919. Niesol sa v duchu boja proti nezamestnanosti a zhoršovaniu postavenia pracujúcich. V tridsiatych rokoch dostal skôr nádych boja proti fašizmu a vojne. No a po nástupe komunistov k moci sa zaradil medzi najdôležitejšie socialistické sviatky. Organizovali sa počas neho masové prvomájové sprievody, na ktorých bola účasť povinná. Kontrolovať ju mali učitelia a nadriadení pracovníci. Súčasťou sprievodu boli zástupcovia rôznych podnikov, škôl a záujmových organizácií, ale aj alegorické vozy. Účastníci so sebou nosili rôzne transparenty a z pouličného rozhlasu zneli rozmanité príhovory, ktoré velebili výdobytky socialistickej doby.

Pre kresťanov nadobudol tento deň iný význam v roku 1955, keď ho pápež Pius XII. zasvätil svätému Jozefovi - robotníkovi, patrónovi pracujúcich. Tento svia-

tok sa nám v spojení so začiatkom typického mariánskeho mesiaca, za ktorý je máj považovaný, i s osobitým slávením Eucharistie (práve v tento mesiac ju mnohé deti prijímú po prvýkrát) zlieva do výnimočného obrazu života Svätej rodiny - Jozefa, Márie a Ježiša, ktorý nám má čo povedať i do nášho života práce. A mimoriadnu úlohu v ňom plní práve svätý Jozef. V čom všetkom nám môže byť vzorom?

Zabezpečovanie obživy

O svätom Jozefovi sa toho v Písme nedozvedáme veľa. A keď sa aj spomína, tak skôr v súvislostiach, ktoré s jeho prácou až tak nesúvisia. Spomedzi riadkov udalostí jeho života však môžeme čosi vyčítať. A tak si vieme domyslieť napríklad skutočnosť, že čo sa týka zabezpečovania obživy, nemal to Jozef vo svojom živote až také jednoduché.

Predstavme si človeka, ktorý je už stabilizovaný na svojom mieste. Vyzná sa vo svojom remesle, má stabilnú klientelu a prehľad, na koho sa kedy obrátiť. Dúfa v šťastný život so svojou manželkou, ale do toho prichádza séria udalostí, ktorá túto jeho stabilitu naruša. Najskôr sčítanie ľudu v Betleheme, následne pobyt tam a potom nečakaný útek do Egypta. Na každom z miest, kde sa Jozef so svojou rodinou ocitol (hoci možno nikdy v živote ani žiadne presuny neplánoval), bolo jeho hlavnou starosťou sa o ňu postarať. Zohnať prácu a svojich blízkych uživiť.

Jozefa teda čakali viaceré nové začiatky. Môže byť preto veľmi dobrým pomocníkom pre tých, ktorí si potrebujú nájsť prácu, sú nútení sa z istých dôvodov odšťahovať či viackrát začínať úplne nano-

vo či inde. A ako im môže pomôcť? Tým, že podľa príkladu jeho života sa budú životné okolnosti učiť prijímať v trepezlivosti a v dôvere v Božiu pomoc.

Pritomnosť živého Boha - Ježiša - v rodine Jozefovi nezaručila bezproblémový život. Ba práve naopak, celý ho obrátila naruby. Preto by bolo naivné myslieť si, že ak sme veriaci, nebudeme mať v živote žiadne problémy a Boh všetko zariadi a vyrieši za nás. Pravdou však je, že nech sa deje čokoľvek, Boh nás nikdy neopustí. A že rovnako ako Jozefovi, i nám môže vliať do srdca pokoj a istotu, že sa o nás stará. A to aj pri hľadaní práce či zmene pracovného miesta alebo pozície.

Kvalitná práca i zaslúžený oddych

Aký bol asi svätý Jozef v práci? Slovo „spravodlivý“, ktorým je označený v Písme, nám naznačuje veľa. Určite pracoval poctivo, používal na svoje výrobky kvalitné materiály a zákazníkov o nič neukracoval. Prípadným pomocníkom dával zaslúženú mzdu a nesľuboval veci, ktoré neplánoval dodržať. Dával si pozor na termíny a v prípade, že niečo nestíhal, ľudí, ktorí boli od jeho práce závislí, na to dostatočne skoro upozornil a dohodol si s nimi nejaký „náhradný plán“. Nebol to žiadny superman, uvedomoval si svoje limity a dokázal pokorne zniesť i prípadný neúspech. Bol zodpovedný a úctivý, správal sa rovnako dobre k bohatým, ako i chudobným. Nepodvádzal a neklamal. A tešil sa zo svojej práce, ktorú Bohu prinášal ako obeť, hoci aj bola akokoľvek náročná a isto ani nie vždy primerane finančne ohodnotená.

S prácou to však nepreháňal. Súčasťou jeho života bol každodenný čas vyhradený na modlitbu i rodinu. Svätil židovský sabat a ako spomína Písmo, nevynechával ani návštevu jeruzalemského chrámu. Vedel, kto má byť v jeho živote na prvom mieste. A podľa Božieho rebríčka mal usporiadané i svoje pracovné hodnoty.

Ak si Boh po stvorení sveta vyhradil nejaký čas na oddych, je to aj múdra rada pre človeka. Neznič sa, neupracuj sa! Zastav sa a veleb Boha! Lebo od neho máš svoj

život, od neho máš zdravie, od neho máš schopnosti pracovať! Preto sa patrí vážiť si ich a aj sa za ne poďakovať.

Na druhej strane však ani nehľivej. Nežij z práce iných, ak ty sám máš sily a podmienky na vykonávanie práce. Nezneužívaj druhých, aby robili veci za teba! Neklam a nepodvádzaj, len aby si si s čom najmenšou námahou toho nahonobil čo najviac. Lebo kým tých, čo ti majú vyplácať spravodlivú mzdu, raz budú súdiť za to, ako to robili, ty budeš súdený za to, ako si svoju prácu vykonával. Chceš skončiť rovnako ako tí, ktorí z teba možno profitovali? Boh vidí všetko. A odmieňa i tresce. Pracuj tak, aby si sa pred ním raz za to nemusel hanbiť!

Asi takto by zneli rady svätého Jozefa pre dnešného človeka. Lebo takto žije a v práci koná človek spravodlivý.

Odvzdávanie skúseností

Písmo sa o tom síce tiež priamo nezmieňuje, ale nám je jasné, že Jozef si svoje skúsenosti nedržal len pre seba, ale postupne do nich zasväcoval i Ježiša, ktorý sa vyučil jeho remeslu a do svojich 30. rokov ako tesár aj pracoval. Jozef nedržal Ježiša v sklenej vitrinke, lebo je to Boží Syn, a neobiehaval okolo neho ako planéty okolo Slnka, ako to robia so svojimi deťmi mnohí dnešní rodičia. Práve naopak. Zasväcoval ho do tajov reálneho života, ktorého neoddeliteľnou súčasťou je i svet práce. Neodhŕňal ho od seba slovami „teraz ma neotravuj, pracujem“, prípadne neeliminovať jeho snahy stručným a jasným „spravím si to radšej sám, lebo kým to ty urobíš...“ Ale primerane jeho veku a schopnostiam ho zapájal do činnosti. A tak mu odovzdával to najväčšie bohatstvo, ktoré mu v živote mohol dať. Lebo čo je viac - dať človeku rybu, alebo naučiť ho uloviť si ju?

V dnešnom svete to, žiaľ, často funguje inak. Deti sú oslobodené takmer od všetkých povinností a mnohí rodičia dokonca nedbajú ani na to, aby sa ich deti venovali tomu pomaly jedinému zmysluplnému, čo by ešte mohli robiť - svojmu vzdelávaniu. Radšej v nich utvrdia mylnú

domnienku, že vzdelanie im v živote aj tak na nič nebude a strčia im do rúk vytúžený tablet, aby si užili chvíľku pokoja. Vyrastá nám tak generácia ľudí, ktorá nevie iné ako klikat', krúžkovať a spájať. Vytráca sa z nich tvorivosť i túžba čosi dosiahnuť, lebo sú zvyknutí, že všetko dostanú okamžite a nemusia sa o to snažiť, zabezpečia im to iní. A myslia si, že to tak bude vždy.

Na druhej strane často i tí, ktorí majú skúsenosti, vedomosti a znalosti, si svoje „know-how“ úzkostlivo strážia. Lekári pri operáciách zaciľujú výhľad šikovným medikom, ktorí sa od nich majú učiť, pretože sa obávajú konkurencie. Zamestnanci vo firmách len neochotne zaučajú nové sily, pretože vedia, že raz ich môžu nahradiť. Kolegovia si navzájom podkopávajú nohy z obavy o svoje vlastné miesta. Mnohí pýtajúcich sa odbíjajú slovami „na to musíš prísť sám“, len aby im nemuseli čosi podstatné zo svojej profesie prezradiť.

Nielen že je to nemúdre, ale ťahá to dole i tých samotných egoistických „vlastníkov“ poznania. Neuvedomujú si, že raz pomoc druhých môžu potrebovať? A ako asi im pomôžu, keď ich oni nenaučili všetko, čo mali?

To však nie je prípad svätého Jozefa, ktorý i v tomto, rovnako ako i vo vykonávaní svojej práce a darúvaní svojho života druhým, šiel na doraz. Jeho konanie by mohli vystihnúť tri jednoduché slová: zodpovednosť, spravodlivosť a láska. Zodpovednosť za život svojich blízkych, spravodlivosť v konaní a láska v odovzdá-

vaní. A nimi by v našej práci mal byť vzorom i nám.

Sú to až také nedosiahnuteľné méty? Neverím, že nie je možné sa o ne v živote aspoň usilovať... A potom ten vtip z úvodu ukončiť trochu inak: „Či je viditeľnosť dobrá a či zlá, našou úlohou je v nám Bohom zverenej úlohe vytrvať!“ Rovnako, ako sa to s Božou pomocou podarilo i svätému Jozefovi.

Text: Petra Humajová
Foto: Eva Humajová

Svätý Jozef,

ty si sa pokúšal byť verný a nechával si sa viesť Duchom Svätým, hoci si mu nie vždy úplne rozumel. Vypros mi, prosím, milosť, aby som spoznal, čo Boh vo svojej Prozetelčnosti zamýšľa s mojím životom. Verím, že moje šťastie tu na zemi a tiež v nebi súvisí s dôležitým rozhodnutím - akým spôsobom darujem svoj život. Prihovárať sa za mňa, svätý Jozef, aby som odvážne prijal to, čo mi dobrý Boh pripravil, veľkodušne sa rozhodol pre svoje povolanie a žil ho verne až po bránu šťastnej večnosti. Amen.

(Zamyslenia+, čítanie a myšlienka na každý deň)

Keď sú otcovia na kolenách

Vidieť otcov pracovať nie je asi žiadna nezvyčajná vec. No vidieť otcov na kolenách v modlitbe už nie je také bežné. Pritom to má obrovskú silu zmeniť život deťom, ich mamám a myslím si, že i celej našej spoločnosti.

Modlitby otcov sú spoločenstvom otcov, fyzických i duchovných, ktorí sa snažia o obnovu svojho otcovstva skrze modlitbu. Toto spoločenstvo je aktívne aj v našej farnosti, preto vám ho s radosťou predstavíme bližšie.

Čo sú Modlitby otcov (MO)?

V jednom zo Spravodajov modlitbového hnutia Modlitby otcov na ich webovej stránke (www.modlitbyotcov.sk) ma zaujala veta istého kňaza: „...*pocítil som veľkú istotu o tom, ako Duch Svätý mení skrze Modlitby otcov našu slabosť na silu, duchovnú lenivosť na horlivosť, svetskú pochabosť na Božiu múdrosť, ľudskú vypočítavosť na čistú nezištnosť, váhavosť na istotu vo viere*“.

Hlavnou spiritualitou Modlitieb otcov je úplné odovzdanie sa do Božích rúk. Otcovia sa stretávajú pravidelne, v malých skupinkách (2-8 otcovia) zvyčajne raz do týždňa, aby sa modlili za seba, svoje manželky, deti a vyriešenie svojich starostí. (V našej farnosti funguje skupinka otcov pri Kostole Najsvätejšej Trojice v utorok po večernej svätej omši.)

MO sú súčasťou komunity Útecha - Solace, ktorá zahŕňa Modlitby matiek, Modlitby otcov a Deti viery. Muži sa snažia v modlitbe odovzdávať Bohu všetky ich starosti a radosť a prosieť Pána o Jeho vedenie, ochranu a požehnanie. Zakladateľom MO vo svedectve bol **Maurice Williams**, otec ôsmich detí, brat Veroniky - zakladateľky MM. 9. mája 2018 uplynie 5 rokov od jeho smrti.

Komunita Útecha je ekumenická. Jej zakladatelia sú katolíci, väčšina skupiniek je katolícka, ale v Rusku sa MO a MM modlia aj pravoslávni, v Anglicku anglikáni a existujú aj zmiešané skupinky.

Ako sa modlia?

V spoločenstve sa otcovia učia odovzdávať samých seba, manželky, deti, ale aj akékoľvek radosť či trápenia nášmu Pánovi. Muži v skupinkách sú si navzájom povzbudením a obohatením cez zdieľanie

sa vo viere a svedectvom svojho života. **Svätého Jozefa** považujú za svojho patróna, ktorý podľa Svätého písma bol muž spravodlivý a ako taký bol pripravený Máriu, svoju snúbenicu, prepustiť. Avšak po tom, ako sa mu vo sne zjavil Pánov anjel, prijal Máriu i Ježiša a bol pripravený počúvať Pánov hlas a riadiť sa ním.

Okrem stretávania sa 1-x týždenne v skupinkách, keď sa otcovia modlievajú z knižičky MO, sa každý deň modlia každodennú modlitbu otcov. Knižičku aj každodennú modlitbu otcov môžete nájsť na ich webovej stránke.

Duch Svätý ako vodca

Vedenie skupinky MO ako vedenie celého spoločenstva Útecha **odovzdávame Duchu Svätému**. Preto hovoríme skôr o koordinovaní ako o vedení. Skupinku koordinuje väčšinou ten, kto ju zakladal, modlil sa za jej vznik a stále sa modlí za Božie vedenie v skupinke a za jednotlivých jej členov. To je to najdôležitejšie, čo koordinátor musí robiť, lebo je zodpovedný za to, aby skupinka išla správnym smerom, aby všetci správne chápali spiritualitu odovzdania a dôvery, aby bol v skupinke priestor na zdieľanie sa. Mal by byť spojený s národnými koordinátormi MO a zaistiť to, aby sa informácie od nich dostali až k jednotlivým členom skupinky.

Petr Maxa

Maurice Williams, zakladateľ spoločenstva Modlitby otcov (www.modlitbyotcov.sk)

Boh je Otec, ktorý nás miluje aj v napomenutí

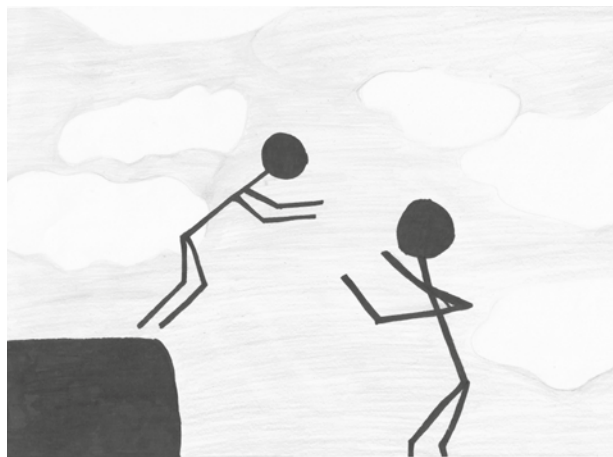
Ako dieťa som si vždy myslela, že napomenutie rodičov je prejavom ich nelásky voči mne. Možno to bolo pre spôsob, akým ma napomínali, keďže som bola odmaľička veľmi citlivá. Čo by bolo azda pre iné deti prijateľné, mne sa zdalo byť také prísne, že to vo mne vzbudzovalo strach, či som naozaj milovaná.

Až po rokoch som pochopila svojich rodičov. Najmä však môjho otca, keďže porozumieť mame mi ako žene bolo ľahšie. Paradoxne, jeho konanie mi pomohol pochopiť človek, ktorý je kňazom. Teda z hľadiska biologického nemá deti. Myslím si však, že mnohí ľudia ani netušia, čo všetko si nesie jeho srdce, koľko tichej lásky je v ňom ukrytej, pretože on má srdce milujúceho otca. A milujúci otec, keďže vie, čo je v nás, nepotrebuje svoju lásku preukazovať navonok tak veľmi ako mama. Jeho láska je tichá, ale vždy prítomná, t.j. verná.

Ved' čo je hlavným cieľom otcovskej výchovy? Nie azda dobro jeho detí? A múdry otec vie múdрым spôsobom viesť svoje deti k poznaniu toho, čo je dobro, učí ich rozlišovať medzi dobrom a zlom, medzi vecami dobrými a lepšími. Často i spôsobom, ktorý sa deťom javí ťažký a neprijateľný, pretože vyžaduje od nich námahu. Prácu na sebe, splnenie istých nárokov, t.j. podriaďiť svoju vôľu tomu, čo vedie k dobru. Otec vie, že cesta k dobru je cestou „vlastného zomierania“, prekonávania seba, zabudnutia na seba, cestou hlbokej dôvery v dobro a odovzdanosti jeho otcovskému vedeniu. Lebo otec vidí ďalej ako dieťa.

Otec, pretože je spravodlivý, chce dobro pre všetky svoje deti. Každé z nich pozná jedinečným spôsobom. Každému svojomu dieťaťu pomáha rozvinúť v sebe tie talenty, ktorými ono môže pomôcť ostatným a ktoré ho robia šťastným. Zároveň sa mu snaží ukázať veci v jeho živote, v správaní sa, v postojoch, ktoré mu v tomto rozvinutí darov bránia a pomáha mu ich odstrániť.

Dobrý otec totiž nie je ten, ktorý prehliada naše chyby, ako sa to občas stáva našim mamám, ktoré milujú až tak, že naše chyby nechcú vidieť, resp. o nich hovoriť.

Dobrý otec vidí a v správnom čase svoje dieťa napomenie. Láskavo, s úsmevom, niekedy ani nie priamo, ale človek tomu rozumie, že niečo „prešvihol“.

Keby na mňa nebol môj otec náročný, určite by som nebola tým, kým som. Keby nebol na mňa náročný môj duchovný otec, prehliadala by som potreby Cirkvi ako spoločenstva, t.j. mojich bratov a sestier. Kráča by som si vlastnou cestou a ako malé nedozreté dieťa by som očakávala, že všetci budú slúžiť mojim predstavám.

Tento kňaz mi najviac pomohol k postoju vernosti a zodpovednosti za druhých, ktorý je vlastný dospelým ľuďom. Zjavil mi to, že Otec je náš spoločný Otec. A aj keď nás napomína, myslí to s nami dobre.

Boh je Otec, ktorý nás napomína preto, aby sme boli lepšími. V Otcovom napomenutí je ukrytá veľká láska. Vidím to na príklade kňaza, ktorý takto vedie svoje duchovné „deti“.

Text: Elena Blašková
Kresba: Anička Janečková

Na okraj...

Tri otázky pre zamestnankyňu personálnej agentúry Eleny Pipíškovú

Elena Pipíšková (26) je absolventkou prievidského piaristického gymnázia. Vyštudovala psychológiu a v súčasnosti pracuje v personálnej agentúre v Bratislave. Každodenne tak prichádza do styku s ľuďmi, ktorí sa usilujú nájsť si ich možnostiam a schopnostiam čo najviac vyhovujúce zamestnanie.

1

Ako si sa dostala k práci v personálnej agentúre?

Už počas štúdia na vysokej škole som uvažovala, ktorým smerom sa po skončení školy uberať, keďže psychológia má široký záber. Vždy ma to akosi najviac ťahalo do oblasti ľudských zdrojov, takže rozhodnutie bolo jasné. A ako som sa dostala do agentúry? Úplne štandardne, teda zaslaním životopisu na inzerát a absolvovaním série pohovorov. Ale určite to chcelo aj trošku šťastia ☺.

2

Čo je tvojou pracovnou náplňou?

Tých aktivít je, samozrejme, veľa. Ide najmä o vedenie pohovorov, komunikáciu s personalistami a manažermi vo firmách a s kandidátmi. So všetkým mi veľmi pomáhajú moje šikovné asistentky. Podstatou našej práce je nájsť prienik medzi tým, čo hľadá firma (spoločnosť), a tým, čo hľadajú kandidáti. Často sa cítim ako mediátor, ktorý pomáha kandidátovi aj firme nájsť spoločné riešenie. Všetko je to o aktívnej komunikácii a určite si to vyžaduje aj obchodného ducha.

3

Na čo by ľudia nemali zabúdať pri hľadaní dobrej práce?

Tu je na mieste otázka, čo je to vlastne „dobrá práca“. Pre niekoho je to priestor na sebarozvoj, pre iného kariérny rast, pre ďalšieho možnosť končiť o 14-tej poobede. Je dôležité vedieť, čo od práce očakávate a aké kritériá by mala spĺňať (obsahová náplň práce, individuálna vs. tímová práca, ohodnotenie, lokalita, ochota cestovať za prácou a pod.). Často sa kandidátov na tieto oblasti pri osobnom stretnutí pýtam, pretože viem, že bývajú rozhodujúce pri ich konečnom výbere zamestnania. Každému vyhovuje niečo iné. Treba pamätať aj na svoje schopnosti a možnosti, rozsah skúseností či kvalifikáciu. Žiaľ, stále sa dost často stretávam s nekritickým sebahodnotením. Dôležitý je aj životopis a príprava na pohovor. Životopis je vašou vizitkou, personalista ho vidí skôr ako vás, a vytvára si tak o vás „prvý dojem“. Je vhodné prispôbiť životopis konkrétnej pozícii, a teda sa zamerať na tie

z vašich skúseností, ktoré sú pre danú pozíciu kľúčové a môžu personalistu či manažéra vo firme zaujať. Neodporúčam v životopise uvádzať nepravdivé informácie, pretože skúsený personalista nezrovnalosti veľmi rýchlo odhalí. Pri príprave na pohovor vám môžu pomôcť internetové blogy a články, napríklad aj u nás na web-e je možné nájsť celú sekciu venovanú príprave na osobné stretnutie. Určite ju nepodceňujte, pripravený kandidát má vždy väčšiu šancu 😊.

Ďakujem za rozhovor!

Petra Humajová

Foto: archív Eleny Pipíškovej

Jozef

Čo môže ešte ponúknuť
do sveta strojov, rýchlostí,
do sveta mat', nič neuhnúť,
do sveta súbojov a podlostí?

Čo môže ešte znamenať
pre rozpadnuté rodiny
pre zaprášené kolísky
pre mýtus sveta podivný?

V čom jeho veľkosť tkvie,
v čom je nám príkladom,
v čom zhodneme sa a v čom nie
s pestúnom Božím, s tesárom?

Kde otcovia sú jak bol on,
pokorní, čistí, statoční,
kto stráži len tak cudzí strom
a žije s Bohom jednotný?

Ved' stromy ako deti
nie cudzie, vlastné podtíname,
pros za ne Jozef svätý,
nech v rodinách im lásku dáme
ako si ju dal Ty.

- Margaréta Lúčna -

Večná iskra

Duch Svätý je večná iskra z Božieho
plameňa
Zapaľuje naše duše Svetlom poznania
rozlišovania
Je maják aj pochodeň
Tvorí napreduje
Je v každej bunke nášho tela - tak nás
posväcuje
(aj keď sme akí sme)
V ňom rastieme dozrievame milujeme
A to je krásne ...
V ňom prekračujeme smrť:
ŽIJEME

- Veronika Hoffmannová -

Moderné premeny práce

„Lenže v týchto nových spoločenských podmienkach nanešťastie vznikol systém, pokladajúci zisk za základný činiteľ hospodárskeho pokroku, konkurenciu za najvyšší ekonomický zákon a súkromné vlastníctvo výrobných prostriedkov za absolútne právo, neobmedzené primeranými sociálnymi povinnosťami. Tento bezuzdný liberalizmus viedol k diktatúre, ktorú Pius XI. právom pranieroval ako pôvodkyňu »medzinárodného peňažného imperializmu«.“ (Pavol VI., *Populorum progressio*, 26)

Práca je neodmysliteľnou zložkou ekonomického systému, ktorý je vnútorne previazaným celkom vlastností, príčin a dôsledkov. Ako naznačuje vyššie uvedení citát z encykliky pápeža bl. Pavla VI. z roku 1967, ktorý vymenováva niektoré zo základných problémov súčasných ekonomických systémov, sú to veľmi zložité komplexy, ktoré sa nedajú stručne opísať, a už toľko nie vysvetliť. Pre záujemcov o tieto problémy môže byť veľkou pomocou štúdium encyklik, a najmä tých, ktoré Spolok svätého Vojtecha v Trnave prezieravo vydal v knižnom zväzku pod názvom *Sociálne encykliky* (1997).

Možno však bude inšpiratívne predstaviť tu stručne aspoň niektoré základné premeny práce, ktoré prebehli v historickom vývoji moderných spoločností. Na jednej strane sú zoradené chronologicky (na postupnej časovej osi), s dôrazom na ukázanie toho, ako sa práca menila z nevyhnutnej náplne každodenného života človeka na - do veľkej miery - voliteľnú životnosťovú zložku biografie. Na druhej strane toto zoradenie ukazuje, ako postupne strácala svoj bezprostredný styk s fyzickým i spoločenským prostredím človeka a menila sa na abstraktnú činnosť, v ktorej sa čoraz viac kladie dôraz na jej zmysel pre pracujúceho a priestor na jeho sebayjadrenie. Samozrejme, sú to len trendy, v rôznych krajinách viac či menej rozšírené, pretože práca ma všade množstvo podôb, motivácií a spôsobov organizácie.

Komodizácia práce. Práca sa už začiatkom novoveku, a hlavne v období priemyselnej revolúcie, začala meniť z aktivity,

ktorá slúžila na získavanie a premenu zdrojov na živobytie, na samotný tovar. Začalo sa to niekedy v čase, keď podnikatelia v Anglicku začali skupovať pôdu pre výnosnejší chov oviec na vlnu, s čím súviselo vyhnanie ľudí obrábajúcich pôdu a ich zmena na tulákov. Neskôr sa pridal rozvoj peňazí ako hlavného meradla hodnoty práce a sprostredkovateľa dnes už vlastne všetkých vecí, služieb a dokonca i vzťahov. Dielo zavŕšil vznik priemyselných podnikov, najímajúcich čoraz väčšie počty pracovníkov za mzdu.

Vznik voľného času. Kedysi tvorila práca základnú a v podstate celodennú náplň dňa (niežeby ľudia nič iné nerobili, ale nešlo o pravidelné a plánované činnosti, ktoré by bolo možné označiť za voľný čas). Až pred pár storočiami sa stal voľný čas, chápaný pozitívne ako čas na štúdium, premýšľanie a hodnotné spoločenské a vedecké diskusie, privilegovanou črtou života aristokracie a intelektuálov. Asi pred 150-timi rokmi sa vďaka hospodárskemu rozvoju stal bežným rysom života v podstate všetkých vrstiev obyvateľstva. Spolu s rozvojom masových médií veľmi rýchlo podľahol orientácii na zábavu.

S rozvojom automatizácie a informačných technológií (počítačov a internetu) začal v polovici 20. storočia výrazne **narastať sektor služieb a obchodu** na úkor poľnohospodárstva, ťažby a priemyslu. Práca sa stala oveľa viac individualizovanou, opäť nastúpil rozvoj menších firiem, ktoré však už boli založené na veľkej tvorivosti a originalnosti ponúkaných činností, ktoré si vyžadujú kvalifikova-

nú, prispôsobivú a kreatívnu osobnosť. V týchto súvislostiach začala prebiehať **kulturalizácia životného štýlu a aj jeho základnej zložky, ktorou je práca.** Autonómia jednotlivcov pod vplyvom individualizácie sa stala všeobecne rozšírenou a vyžaduje od každého človeka, aby premýšľal o tom, kým je a ako chce žiť. Charles Taylor to vyjadril pojmom etika autenticity, ktorú považuje za súčasný morálny ideál: kľúčovú morálnu úlohu pripisuje tomu, aby každý z nás nadviazał osobitný kontakt so sebou samým, s vlastnou vnútornou prirodzenosťou. Pričom tento kontakt môžeme ľahko stratiť, čiastočne kvôli nátlaku vyžadujúcemu vonkajší konformizmus, ale aj v dôsledku inštrumentálneho, vecného prístupu

k sebe samému, ktorý nás môže zbaviť schopnosti počúvať náš vnútorný hlas. Rola tohto kontaktu so sebou samým rastie s nárastom významu zásady originality.

Presunutie významu práce na spotrebu, ktorá sa - viac ako samotná práca - podieľa na formovaní životného štýlu a tým aj spoločenského postavenia človeka. Život človeka už neorganizuje v plnej miere jeho práca, ale súperia s ňou iné činnosti, ktoré formujú každodenný život človeka.

Informatizácia práce - nástup počítačov do väčšiny pracovných činností zásadne mení povahu vykonávanej práce a požiadavky na jej vykonávanie a tým aj na samotného pracovníka. Aj keď sa pracovné činnosti dodnes klasifikujú viac-menej podľa druhu kvalifikácie a všeobecnej charakteristiky pracovnej činnosti, v skutočnosti informatizácia prebieha naprieč celým spektrom pracovných činností a vytvára obrovské rozdiely vo vykonávaní toho istého produktu či služby. V poslednom období začína vplývať na oblasť práce ešte radikálnejšie - a to prostredníctvom rozvoja sociálnych sietí ako napr. YouTube či blogovanie. Keďže aktivita na nich môže viesť k zárobkom, pričom si často nevyžaduje žiadnu kvalifikáciu, minimálne vstupné náklady (stačí smartfón a počítač) a je ju možné robiť z domu, vôbec neprekvapujú zistenia prieskumov publikované pred pár mesiacmi v Británii, že viac ako dve tretiny stredoškôľakov by si vybralo kariéru blogera či youtubera, čím sa tieto činnosti ocitli na prvom mieste ich pracovných aspirácií, a predčili „klasické“ kariéry lekára, právnik, učiteľa a podobne. Očakávaný rozsah tejto zmeny je taký veľký, že Don Tapscott a Anthony D. Williams hovoria o novom druhu ekonomiky, ktorú nazvali wikinomika.

Text a foto: Mária Suríková

Milena

9. 4. 2018

„Ponuka množstva lások“ - asi tak znela reklama, ktorú som pred pár dňami zazrel v jednej predajni s cukrovinkami. Hovorila o množstve čokolád, ktoré si tam človek mohol kúpiť. Vyzerali úžasne a predpokladám, že aj dobre chutili. Ale moja prvá láska, tyčinka Milena, tam nebola.

Spomenul som si na ňu aj pri dnešnom pohľade do kalendára. Neviem, koľko žien či dievčat na Slovensku má dnes toto krásne meno, ale som istý, že oveľa viac je tých, ktorí ju v danom čase mali radi v čokoládovej forme.

Mimochodom, je to oveľa ľahšie. Vždy sladká, rovnakej chuti, za pár korún. S človekom a najmä so ženami je to oveľa ťažšie. Menia svoje nálady, chute i cenu.

Skutočná láska však nie je o čokoláde, ale o človeku. Žene či mužovi. A pre mňa osobne aj o Bohu, ba vlastne na prvom mieste o ňom. Lebo láska je o osobe, nie o veci. Nie o chuti, tvare, vône, zvuku, pôžitku... Nie o kúpení, či vlastní. Naopak, je o darovaní. Nie čokolády, ale seba samého.

(Pozn. red.: Zamyslenie nebolo odvysielané kvôli podozreniu z reklamy.)

Vladimír Slovák **rtv:** Rádio Slovensko **rtv:** slovensko.rtv.sk

Poniklec

16. 4. 2018

Už asi odkvitol. Myslím poniklec slovenský. Tento krásny modrý posol jari je totiž vzácny nielen tým, že sa vyskytuje iba na pár miestach, ale aj krátkou dobou kvitnutia. Pred tromi rokmi ma kamarát Ľudvik zaviedol na jednu lúčku nad Bojnicami, kde rastie v malej kolónii. Odvtedy tam vždy na jar chodievam. Vlni som ho nestihol, prišiel som neskoro, už odkvitol. Zato tohto roku som tam bol dvakrát. Vždy s niekym iným, kto si spolu so mnou na tejto kráse popásol oči.

Niekoľko kvietkov sme minulú nedelu našli aj neďaleko vyhliadky, ktorá je pre miestnych ľudí, ale aj turistov a kúpeľných hostí, častým cieľom pohodlnej prechádzky. Aj teraz tam boli. Ale poniklec si nik z nich nevšimol. Až keď sme ich naň upozornili, zaostriili svoj zrak i mimo cesty na drobnú krásu vyčnievajúcu z napadaného lístia.

Koľko krásy okolo nás podobne nevidíme! Možno je niekedy malá, nenápadná, možno nás nikto neupozornil a možno nás ani nezaujima, lebo sú tu iné, dôležitejšie či užitočnejšie veci. Ved' z obdivu sa predsa nenajeme. Ale aj pohľad na krásu, jej obdiv a vďačnosť jej Pôvodcovi nás robí viac ľuďmi.

Týždeň folklóru

23. 4. 2018

Aj keď my v Prievidzi, presnejšie v mestskej časti Necpaly, sme sa pridali už včera, krojovaná výzva sa viaže až k dnešnému dňu a nasledujúcemu týždňu. Iniciatíva rozbehnutá minulý rok mladými ľuďmi najmä cez facebook ma celkom zaujala. Aj keď neviem, či naozaj a naplno zaplníme ulice folklórom, myšlienka prihlásenia sa k tradíciám je určite veľmi sympatická. Nielen mne, ale asi väčšine z nás.

Svet sa najmä vďaka médiám stal veľkou dedinou, kde všetci o všetkom či o všetkých všetko vedia. Tak to aspoň vyzerá z televízneho, rozhlasového či iného spravodajstva, bulvárnych časopisov, internetu, atď. Čoraz viac si však uvedomujeme, že nevieme všetko, ale len to, čo nám niekto ponúkne či podsunie. A tiež stále viac chceme mať aj niečo svoje, nielen to všeobecné. Svoje z hľadiska osoby, rodiny, mesta či dediny, regiónu i krajiny. Pričom práve ľudový kroj a piesne nám v tejto identifikácii so svojím prostredím veľmi pomáhajú.

A médiá, najmä sociálne siete, propagáciou takýchto akcií plnia svoje základné poslanie. Budovať spoločenskú komunikáciu, spoločenstvo. Nielen svetové, ale aj miestne, naše. Preto dnes držím palce i krojom a celému folklóru, i médiám najmä v tom, aby ľuďom pomohli byť si vzájomne bližšími.

Zamyslenie na dnešný deň **rtv:** vysiela každý pondelok 5:10 hod.

Zmena krytiny

30. 4. 2018

Minulý týždeň mi chlapi z Oravy robili novú strechu. Presnejšie: prekryli staršiu, šesťdesiatročnú budovu novou krytinou. Múry i krov sú ešte zdravé, stačí im malé ošetrovanie, a tak sme rekonštrukciu budovy humna začali strechou, odvrchu.

Je to inak ako pri novostavbe, vtedy začíname od základov. Pri staršej budove, ak je staticky narušená, alebo inak vážne poškodená, začíname od nosných múrov či iných statických prvkov. V tomto prípade stačilo rekonštrukciu budovy začať od strechy.

Dnes sa často hovorí o potrebe rekonštrukcie našej slovenskej spoločnosti. A nielen hovorí, väčšina z nás aj cíti jej reálnu potrebu, ba dokonca sme do nej ochotní i niečo investovať. Kde však začať? Sme na tomto území už niekoľko storočí a niekoľko desaťročí žijeme aj v relatívne slobodnej demokratickej krajine. Asi netreba znovu budovať základy národa či štátu. Nevieť však, či stačí vymeniť krytinu, či stačí ísť odvrchu. Niekedy sa mi totiž zdá, že je tu narušená aj statika. Nosné múry, ktoré svojím zmýšľaním a postojmi tvoríme my všetci.

V Lurdoch oslavujú 160. výročie zjavení Panny Márie

Vo štvrtok 11. februára 1858 išla Bernadeta Soubirous (1844-1879) so svojou mladšou sestrou Toinetou a priateľkou Baloumou zbierať drevo k potoku pri Mas-sabiellskej jaskyni. Kým dievčatá prebehli na druhú stranu, Bernadeta sa zdržala, pretože si kvôli svojmu chatrnému zdraviu vyzúvala dreváky, aby sa príliš nepremáčala. V tom sa jej vo výklenku jaskyne zjavila „Pani oblečená v bielom“. Takto sa začal príbeh dnes jedného z najnavštevovanejších mariánskych pútnických miest na svete.

Cestovala som so skupinou pútnikov zo Žilinskej diecézy. Bola to najskoršia a najlacnejšia možnosť, na akú som nad'abila po tom, ako ma začiatkom jesene Presvä-tá Panna poslala do Lúrd. Doslova. Ja som túto cestu už neplánovala. Absolvovala som ju v septembri 1994 a na rozdiel od Fatimy, ktorú som navštívila v rámci toho istého zájazdu o pár dní neskôr, Lurdy na mňa nespravili silný dojem. Hoci som sa aj teraz ešte vedela dobre orientovať v pútnickom areáli, z toho 1,5 dňa spred 24 rokov mi zostala v pamäti hlavne veľká tlačienica a komercia. Lurdy som si zaradila do kolonky veni - vidi- stačilo. Lenže človek mieni ...

Pôvodne som sa chcela vybrať sama, potúlať sa aj po Paríži, na Lurdy si vyhra-diť aspoň 5 dní, no financie ma prinútili hľadať iné možnosti. Dnes som rada, že ma prijali žilinskí pútnici (ako som zistila, nie jedínú spoza ich diecézy), pretože okrem výbornej partie bol neoceniteľným vkladom náš sprievodca a kňaz dp. Marek Smatana. Zakúpené informačné brožúry nás dovzdelali len minimálne, všetko sme vedeli od neho. (Preto si ho dovoľím už d'alej necitovať.)

Naša aprílová púť prebehla začiatkom se-zóny, ktorá trvá od Veľkej noci do Všet-kých svätých. Využili sme charterové lety, ktoré už vyše roka lietajú dvakrát týžden-ne z Krakova priamo do Lúrd (letisko je pár km od mesta). V hoteli nás privítali vychýrené kačacie stehná a iné francúzske špeciality, množstvo zeleniny a červené víno ku každému obedu a večeri, z ktorého chutil každý dúšok nebezpečne lepšie

ako predchádzajúci. Aj preto na púť 2,5 dňa úplne stačilo.

Čaro Massabielle

Do Lúrd sme dorazili neskoro večer, niek-torí po celodennom cestovaní, no bohatá večera aj tých najviac unavených vyhna-la využiť už najbližšiu duchovnú akti-vitu - svätú omšu o 23:00 h. pri jaskyni Massabielle. V tichu noci, v chlade pod zasneženými Pyrenejami, nás Panna Má-ria spolu s pútnikmi z iných krajín objala svojím láskavým srdcom a od tej chví-le nás neprestala upriamovať na svojho syna. Púť sa začala.

Na druhý deň sme začali prehliadku púť-nického areálu návštevou Múzea sv. Bernadety, ktorej expozícia zachytáva dejiny zjavení a následné budovanie pútnického areálu, a Baziliky sv. Pia X. Neprekážali nám v tom žiadne davy pútnikov. Práve naopak. Obrovský priestor tejto podzemnej svätyne, ktorá údajne pojme až 25 000 osôb, sme mali možnosť precítiť, keď sa v nej naša asi 55-členná skupina stratila ako zrnko piesku. V Lurdoch však bolo už vtedy pútnikov dost, čo sme zistili o 17:00 h., keď sa každodenná poklona Sviatosti oltárnej konala kvôli dažďovým prehán-kam práve v tomto kostole.

Náš kňaz nám odslúžil svätú omšu o 11:00 h. v Krypte, najstaršej časti chrámového komplexu vystavaného nad jaskyňou zja-vení. Na jej stavbe sa podieľal aj otec sv. Bernadety a na jej posvätení sa už ako rehoľníčka zúčastnila aj ona sama. Ďalšie dostavby, „Horná“ Bazilika Nepoškvrne-ného počatia a neskôr Ružencová bazilika

Lurdy - jaskyňa zjavení

Krypta

pod Kryptou, boli postavené až po smrti tejto svätice.

Popoludní mnohí využili možnosť dať sa ponoriť do lurskej vody vo vynovených kúpeľoch, vedľa ktorých sa nachádza aj množstvo fontán na jej načerpanie do nádob. Táto voda, ktorej prameň vyhlbila svätá Bernadeta na pokyn Panny Márie vlastnými rukami, je zdrojom tisícov zázračných uzdravení, z ktorých asi 70 bolo po dlhom a dôkladnom skúmaní aj oficiálne uznaných. Samotná voda nemá liečivé zloženie, je to len pitná voda. Jej sústavné dopĺňanie do príručnej fľašky je však dôležitou súčasťou pútnického rituálu. Keďže Lurdy sú predovšetkým cieľom chorých, je aj veľkým zdrojom nádeje a posilnenia.

Modlitba - pokánie - chudoba

14-ročná chorľavá a nevzdelaná Bernadeta, ktorá sa len rok predtým počas služby u tety začala zoznamovať s katechizmom, aby mohla pristúpiť k 1. sv. prijímaniu (no

často s plačom, pretože si nevedela zapamätať niektoré poučky v spisovnej francúzštine) si nedovolila „Pani v bielom“ spojiť s Pannou Máriou. Od 11. februára do 16. júla 1858 sa s ňou v jaskyni stretla 18-krát. Počas väčšiny zo stretnutí „Pani v bielom“ neprehovorila, len mlčky preberala zrnká na ruženci spolu s Bernadetou, ktorej vnukla, aby sa ho modlila. Prvý raz prehovorila až pri 3. zjavení, keď požiadala Bernadetu, aby láskavo prichádzala k jaskyni počas 15 dní a dodala: „Nesľubujem vám šťastie na tomto svete, ale na onom.“

Malú Bernadetu prekvapilo, že jej prvý raz v živote niekto vykal. Sama sa však stala dôkazom toho, že hlavným poslaním Lúrd nie je telesné uzdravovanie. Na chronickú astmu, ktorá jej zostala po epidémii cholery v r. 1855, trpela až do konca svojho 35-ročného života. „Pani“ opäť prehovorila počas 8. zjavenia, keď - napriek zvedavosti narastajúceho zástupu prítomných

Lurdy - Križová cesta

Križová cesta pre chorých

a požiadaviek, aby sa predstavila - dôrazne nabádala k pokániu a modlitbám za hriešnikov. Pri 9. zjavení prikázala Bernadete napiť sa z dovtedy nejestvujúceho prameňa a jesť trávu, ktorú tam nájde. Počas 13. zjavenia poprosila Bernadetu: „Chodte povedať kňazom, aby sem prichádzali v procesii a aby tu postavili kaplnku.“

Na opakované naliehania Bernadety pod tlakom jej blízkych i miestnych autorít, aby sa Pani predstavila, reagovala až pri 16. zjavení, keď povedala: „Som Nepoškvrnené počatie“. Bernadeta, ktorá bežala za farárom neustále si opakujúci tieto slová, aby ich nepoplietla, tým definitívne presvedčila svojho farára Peyramalea o pravdivosti zjavení samotnej Božej Matky. Nemohla totiž vedieť, že len 4 roky predtým v Ríme pápež vyhlásil túto dogmu. Bernadeta tým získala veľkého obhajcu pri ďalších výsluchoch a skúškach, a my ostatní zakladatelia lurdského pútnického areálu, keďže, uvedomujúc si význam udalostí, začal okamžite podľa možností skupovať pozemky v okolí jaskyne.

Bernadeta neskôr povedala, že podľa nej si Panna Mária vybrala práve ju preto, že vtedy nebol v Lurdoch nikto chudobnejší. Práve koncom jesene pred zjaveniami sa rodina mlynára Františka Soubirousa musela uchýliť do bývalého väzenia, z ktorého už pred rokmi vystaňovali väzňov kvôli nevyhovujúcim podmienkam a slúžilo len na prezimovanie španielskych ná-

denníkov. V jednej z ciel, na 16 m², tu žili Bernadetini rodičia so štyrmi preživšími deťmi, z ktorých bola Bernadeta najstaršia. Za hlavný odkaz Lúrd sa preto považuje modlitba, pokánie a chudoba.

Modlitba chorých

Lurdom panujú chorí a nevládni. Všade ich stretnete vo veľkých sprievodoch spolu so zástupmi pomáhajúcich dobrovoľníkov, najčastejšie tlačiacich nespočetné vozíky. Hoci majú všade prednosť, nevládnú hlukom ani okázalými gestami. Vezú sa alebo kráčajú pohrúžení v modlitbe. Spomenula som si, s akou samozrejmosťou zvykneme žiadať chorých o modlitby. „Ved' majú čas, aspoň môžu byť užitoční...“ Aká nedocenená pravda i arogantný klam v jednej vete! Skrýva veľmi pomýlené spochybňovanie užitočnosti človeka, ktorý nevládze podávať pracovný výkon - strašné, ak mu uverí on sám. No na druhej strane, málokto docení hrdinskosť modlitby chorých. Nevie ako vy, ale ja si najčastejšie zanedbám denné modlitby vtedy, keď ma niečo bolí. V Lurdoch zväčša nedostanú zdravie, ale to, čo prežívala sv. Bernadeta - súcitnú a posilňujúcu prítomnosť Kráľovnej neba. Tak ako chorí v bolesti možno niekedy len automaticky odriekajú modlitby, s takou istou automatickou samozrejmosťou ona prijíma ich modlitby, ktorými ako dokonalejšími perlami, očistenými utrpením, sebazaprením a zbavenými vlastných po-

Bazilika sv. Pia X.

Fontány s vodou a kúpele

zemských túžob uzmieruje hnev Boha. Za hriešnikov ...

Pridali sme sa k nim aj my, keď sme na tretí deň kráčali krížovou cestou s dvojmetrovými sadrovými sochami zlatej farby, ktorú sme zavŕšili sv. omšou v Kaplnke archanjela Gabriela. Ešte pred záverečným požehnaním jedna z účastníčok oznámila kňazovi, že dostala správu o začiatku vojny v Sýrii. O 21:00 h. sme sa pridali k sviečkovému sprievodu, triediac si dojmy z mlyna, v ktorom sa Bernadeta narodila; útulku Milosrdných sestier z Nevers, kde vstúpila do bezplatnej triedy (neskôr sa stala rehoľníčkou v kláštore v Nevers, kde aj zomrela a dodnes je tam vystavené jej rozkladom neporušené telo); väzenia Cachot a vedľa sídlacieho Múzea sv. Maximiliána M. Kolbeho, veľkého ctiteľa Nepoškvrnenej, do ktorého nás srdečne pozval a prednáškou privítal okoloidúci poľský mních a správca.

V sprievode sme sa ako jediní sústredili pod štátnou zástavou, ktorú nám na tento účel znovu (ako deň predtým) požičal miestny obchodník, ktorý nás rozoznal podľa reči (jasne rozlišoval medzi slovenčinou, češtinou a poľštinou). Srdečne nás oslovil, privítal, pozval do predajne, a cestou z hotela sme si už všimli v strede predajne veľkú vejúcu slovenskú zástavu. Pár krokov za jeho obchodom sme míňali obchod s indickou módou, kde sa vo výklade skveli vedľa zdobeného sáří všakovaké sošky Lurdskej Panny Márie.

Vrcholom prežívania medzinárodného spoločenstva bol však samotný sprievod s modlitbou posvätného ruženca, modleného v jazykoch všetkých prítomných.

Štvrtý deň, nedeľu, sme začali o 6:00 h. svätou omšou v Massabiellskej jaskyni, kde sa k nám - okrem stále prítomných cudzincov zo všetkých kontinentov - pridali aj pútnici z Bardejova, ktorí pricestovali v noci. Nás už čakali len raňajky a odchod na letisko. Uvedomila som si, že sa tam cítim „doma“ a vôbec sa mi nechce vracieť do „tohto sveta“. Ale nevôľa trvala len chvíľku, pretože „tu“ mám svoje poslanie. A veď z Krakova sú to do Lúrd necelé tri hodiny...

Text a foto: Mária Suríková

Kostol sv. Bernadety

Práca môže byť pokračovaním modlitby

Recenzia knihy Friedricha Asländera a Anselma Grüna: Práce jako duchovní úkol

Mnohí ľudia vo svojom živote prácu a duchovný život striktné oddeľujú. Teraz pracujem, teraz sa modlím. Nič medzi tým neexistuje. Je to však ozaj tak? Na túto otázku sa v knihe *Práce jako duchovní úkol* pokúšajú odpovedať nemecký firemný poradca Friedrich Asländer a benediktínsky mních Anselm Grün.

Kniha sa skladá zo šiestich základných častí. V prvej sa autori snažia vysvetliť pojem práca zo všeobecného i kresťanského hľadiska. V druhej poskytujú prehľad vnímania práce v jednotlivých dejinných obdobiach. Tretia časť sa zaoberá pohľadmi na prácu prostredníctvom Biblie. Nasleduje štvrtá kapitola a jej súčasný pohľad na prácu a piata kapitola a objasnenie duchovného rozmeru práce. Záverečná šiesta časť publikácie kladie do popredia najmä skutočnosť, že človek nesmie zabúdať ani na prácu na sebe samom.

Náučný rozmer

Väčšinu textov napísal nemecký psychológ, sociológ a manažér Friedrich Asländer. Vplyv jeho profesii je cítiť aj z náučného štýlu, ktorý využíval pri písaní. Napriek tomu by bolo neobjektívne nazvať túto knihu učebnicou. Asländer sa v nej totiž snaží o čo najjednoduchší, no zároveň komplexný pohľad na vec, ktorý podporuje i množstvom názorných príkladov.

Duchovný obsah

Duchovný rozmer dodáva publikácii pohľad Anselma Grüna. Časti, ktoré napísal on, sú vyznačené kurzívou a doslova z nich „trčí“ benediktínske „Modli sa a pracuj!“. Ved’ kto iný ako benediktín by nám mohol povedať viac o vzťahu duchovného života a práce? A Anselm Grün má vo veci jasno:

„Ak práca pramení z modlitby, ak pracujem a zároveň mám dobrý vzťah k Bohu, potom sa samotná moja práca stáva mod-

litbou - pokračujem ňou v duchovnom cvičení, ktoré som začal v modlitbe. Pri takejto práci zažívam rovnaké postoje, v ktorých sa cvičím v modlitbe - teda ne-sebeckosť, lásku, pokoru, ochotu slúžiť, vnútornú slobodu. Takto sa moja práca stáva pokračovaním modlitby.“

Knihu dopĺňajú návody na praktické cvičenia, ktoré by do života mali pomôcť vniesť viac radosti z vykonanej práce i správny postoj k nej. Vyšla v Karmelitánskom nakladateľstve v Kostelnom Vydrí v roku 2011 a je písaná po česky. Pri troche šťastia na ňu ešte stále narazíte i v našich kníhkupectvách či internetových predajniach.

Petra Humajová
(Foto: www.zaex.sk)

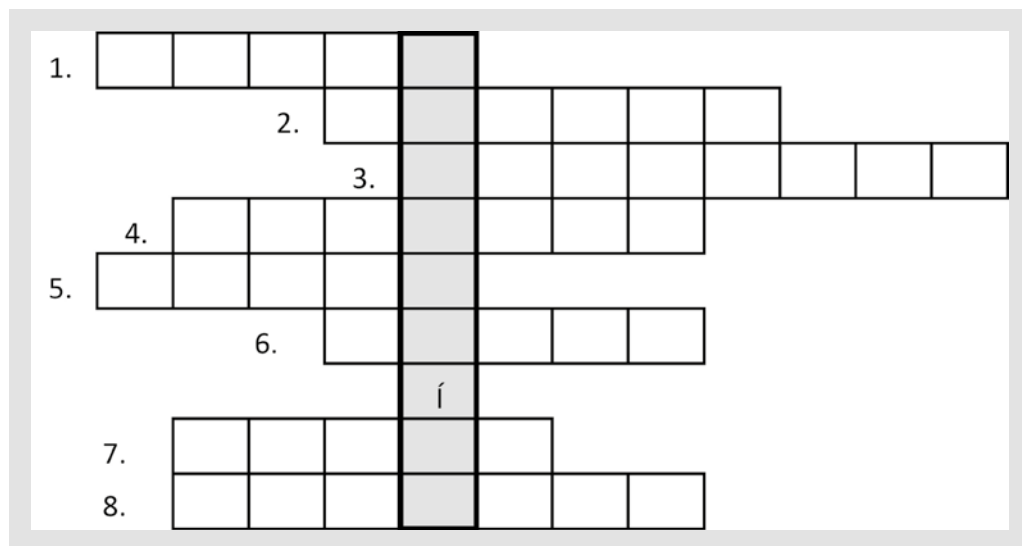

Milé deti!

Určite viete, kto to bol svätý Jozef. Bol pestúnom Pána Ježiša, manželom Panny Márie. Možno sa vám jeho meno spája najmä s Vianocami, lebo vtedy o ňom počujeme najviac.

No vedeli ste, že na svätého Jozefa si spomíname špeciálne aj iné dni v roku? Napríklad 1. mája si na neho spomínane ako na svätého Jozefa –

A to sa dozviete v tajničke ☺! Viem, že ste veľkí šikovníci a určite to zvládnete. Poďme sa spolu dozvedieť niečo viac zo života sv. Jozefa.

1. Aké povolanie mal sv. Jozef?
2. Sv. Jozef, Panna Mária a Ježiško tvoria spolu Svätú ...
3. Do ktorého mesta musel ísť sv. Jozef spolu s tehotnou Máriou kvôli sčítaniu ľudu? (Pomôcka: Panne Márii sa tam narodil Ježiš.)
4. Ktorý kráľ prinútil sv. Jozefa s rodinou utiecť?
5. Do ktorej krajiny utiekol sv. Jozef so svojou rodinou po Ježišovom narodení?
6. Kto Jozefovi vo sne povedal, že sa Márii, jeho manželke, narodí Ježiš?
7. Malý Jozef inak.
8. Keď mal Ježiš 12 rokov, sv. Jozef s Máriou ho museli hľadať, lebo sa Nakoniec ho našli v chráme.

Teraz už viete, na ktorého patróna sa môžete obrátiť napríklad vtedy, keď budete mať vy alebo vaši rodičia veľa práce ☺.

Rubriku pre
deti pripravila
Romana
Hofmanová

Vzorom sa jej stala osobnosť svätého Jozefa

Svätá Bonifácia Rodríguez de Castrová

Bonifácia Rodríguez de Castrová pochádzala z robotníckej rodiny. Vždy si uvedomovala dôležitosť práce. Vníkala ju ako obeť Bohu a stávala sa pre ňu prostriedkom posväcovania. Vzorom v nasledovaní Boha týmto spôsobom sa jej stala najmä osobnosť svätého Jozefa.

Bonifácia Rodríguez de Castrová sa narodila 6. júna 1837 v Salamanke v Španielsku. Pochádzala zo šiestich detí, z ktorých sa len dve dožili dospelosti. Ich matka dost' skoro ovdovela. Aby jej Bonifácia pomohla, otvorila si dielňu, kde pracovala od rána do večera. Venovala sa v nej najmä výrobe lán, ale aj rôznych iných výrobkov.

Vzor Panny Márie a svätého Jozefa

Bonifácia si veľmi vážila fyzickú prácu. V zaobstarávaní každodenného chleba jej veľkým vzorom boli svätý Jozef a Panna Mária, ktorí sa taktiež museli starať o obživu podobne ako ona. Začala si tiež všimnúť pracujúce ženy, ktoré sa často stávali obeťami vykorisťovania a utlačania. Niektoré z nich sa stretávali v jej dielni - najmä počas sviatočných dní -, aby sa spolu porozprávali a pomodlili.

V roku 1870 prišiel do Salamanke jezuita Francisco Butinyá y Hospital, ktorý, sledujúc Bonifácinu činnosť, prišiel s myšlienkou založiť Kongregáciu služobníck svätého Jozefa. Táto kongregácia mala byť orientovaná najmä na ženy - robotníčky a ponúkať nezamestnaným chudobným ženám prácu, aby zabránila strate ich ženskej dôstojnosti.

V domoch kongregácie malo vládnuť ovzdušie nazaretskej dielne svätého Jozefa. Rehoľníčky nemali nosiť habit a mali pracovať v dielni spolu s laickými ženami, pričom by disponovali spoločnou pokladňou. Bol to na tú dobu veľmi odvážny a riskantný spôsob života. No predsa sa doň Bonifácia spolu s ďalšími piatimi dievčatami v roku 1874 pustila.

Nepochopenia a ohovárania

Neprešli ani tri mesiace a jezuita Butinyá musel opustiť Salamanku. Onedlho odišiel aj miestny biskup a Bonifácia sa ocitla sama v prostredí plnom nepochopenia. Kňazi, ktorí sa o kongregáciu mali starať, do nej začali zasievať sváry. A tak sa medzi sestier začali vyčleňovať tie, ktoré nechceli fyzicky pracovať - hoci práve takáto práca im umožňovala dostať sa bližšie k laickým ženám.

V roku 1882 sa direktor kongregácie rozhodol vnieť do konštitúcie zmeny, s ktorými Bonifácia nemohla súhlasiť. Zosadil ju teda z úradu predstavenej a snažil sa ju zbaviť aj povesti zakladateľky. Bonifácia začala žiť v komunite ako ktorákoľvek iná sestra. Ponižovali ju a ohovárali, ale ona všetko znášala pokorne a mlčky.

Aby sa konflikty vyriešili, navrhla biskupovi založenie nového domu v Zamore, kam aj odišla. Tento dom viedla podľa svojich prvotných cieľov. Pracovala v dielni na výrobu lán a zhromažďovala okolo seba chudobné dievčatá, ktoré sa snažila pripraviť na dôstojný život.

Tiché utrpenie

Medzitým sa materský dom v Salamanke začal orientovať viac na vzdelávanie, čím sa dost' odlišil od domu v Zamore. Bonifácia sa chcela s tamojšími sestrami porozprávať o charaktere ich spoločenstva, ale predstavená im zakázala stretnúť sa s ňou. Bonifácia aj túto nepravosť prijala a vrátila sa domov bez toho, že by o tom niekomu povedala.

Keď pápež Lev XIII. v roku 1901 kongregáciu schválil, komunitu v Zamore neuznal ako jej súčasť. Z úst Bonifácie

nevyšli žiadne sťažnosti. Aj naďalej sa snažila zjednotiť modlitbu a prácu v každodennom živote a preventívne pôsobiť v prospech chudobných žien pracujúcich v ťažkých podmienkach. Zomrela 8. augusta 1905 v Zamore.

Dva roky po smrti Bonifácie bol dom v Zamore konečne pričlenený ku zvyšku kongregácie. Trvalo však ešte ďalších 34 rokov, kým bola sestra Bonifácia uznaná za zakladateľku Služobníč svätého Jozefa. Blahorečená bola pápežom Jánom Pavlom II. v roku 2003. Za svätú ju vyhlásil Benedikt XVI. v roku 2011.

Pripravila: Petra Humajová
Životopisné údaje: Ž. Podľejski: Sol' zeme a svetlo sveta 7; www.zivotopisysvatych.sk, radiovaticana.va

Foto: www.leblogdumesnil.unblog.fr

Spomienky

S láskou a úctou si tento rok pripomíname smutné výročia odchodu do večnosti našich príbuzných. 28. februára uplynulo 9 rokov od smrti nášho brata **Mariána Lauku**. 1. júla uplynú 35 rokov od smrti našej mamy **Márie Laukovej** a 24. októbra 29 rokov od smrti nášho otca **Štefana Lauku**. S láskou a úctou spomínajú dcéra Lydka s rodinou, Mária a ostatní príbuzní.

Dňa 2. mája 2018 uplynulo 40 rokov od chvíle, keď dotýklo srdce našej milovanej mamy **Márie Vavrovej, rodenej Matejkovej**. Bola ctiteľkou Božského Srdca a jeho lásku zanechala nám, šiestom deťom a ockovi. V modlitbách ďakujeme a s láskou spomínajú deti s rodičmi a ostatní príbuzní.

Dňa 6. júna si pripomenieme 10. výročie, kedy nám Boh povolal do večnosti nášho drahého manžela, otca a starého otca **Jána Hianika**. Ježiš, Svetlo večné, sviet mu nekonečne. S láskou spomína celá rodina.

Farská kronika **od 25. marca do 26. apríla 2018**

Do farského spoločenstva sme sviatost'ou krstu prijali:

Miroslav Kontina
Adriána Kontinová
Dominika Palovičová
Elena Petrášová
Marcela Uhrinová
Milan Žember
Jana Švecová
Elena Sirotňáková
Sabína Bieleková
Zuzana Karaková
Lucia Sudrová
Adrián Monček
Laurika Homolová
Terézia Linda Šeböková
Laura Chovancová
Letícia Lauková
Ondrej Bezák
Viktória Elizabeth Hraňová
Alexander Bránik

S kresťanskou nádejou na stretnutie vo večnosti sme sa rozlúčili so zosnulými:

Verona Hrdá, 70 r.
Mária Gregušová, 79 r.
Gabriela Zbiňovcová, 74 r.
Ján Vnučko, 84 r.
Ľudmila Vaňová, 77 r.
Stanislav Oboňa, 74 r.
Peter Kleman, 59 r.
Anna Černayová, 96 r.
Mariana Ďurjaková, 85 r.
Jozef Pokojný, 84 r.
Eva Dubská, 75 r.
Anna Gregorová, 87 r.
Milan Martinák, 81 r.
Alexander Černý, 78 r.
Anton Oršula, 82 r.

BARTOLOMEJ ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením BÚ
v B.B. č. 1127/98

Vydáva:
Rímskokatolícky farský úrad
v Prievidzi. Vychádza raz mesačne.

Zodpovedný redaktor: Alojz Vlčko
tel.: 0902 202 898
e-mail: alojz.vlcko@gmail.com

Vedúca vydania: Petra Humajová
Grafika: Beáta Voskárová
Redaktori: Vladimír Slovák, Marián
Husár, Ján Jáger, Elena Blašková,
Anna Gálová, Romana Hofmanová,
Štefan Kollár, Mária Melicherčíková,
Mária Pytlová, Mária Suríková

Kontakt:
tel.: 046/542 28 01
web: www.farapd.sk
e-mail: bartolomej@farapd.sk
adresa: Redakcia Bartolomej
Mariánska 4, 971 01 Prievidza

Foto:
str. 1, 32 - Martina Humajová
str. 2 - Štefan Kollár
str. 3, 17 - Silvia Kobelová
str. 31 - Martina Suváková

Tlač: PATRIA l., spol. s r. o.
Náklady na tlač:
cca. 0,40 €

Upozornenie:
Redakcia si vyhradzuje právo výberu
a úpravy príspevkov.
Rukopisy nevraciamy.

Skautský táborák, 21. apríl 2018

Hodová slávnosť v Necpaloch, 22. apríl 2018

